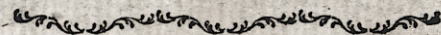

Beskrivelse

over

Trilobiten, en Dyreslægt og dens Arter, med en nye Arts Aftegning.

Bed

Mr. Th. Brünnich.

Naturkyndige arbeide endnu iblant en tallrig Hær af skulte Opdagelser, og Mængden af disse, som jævnlig kommer for Lyset blive tillige et Beviis paa det større Antal af ubekiendte organiske Legemer, hvilke dog ikke forud saanes, fordi man ikke da allerede indseer det manglende som skulde bidrage til Ordensens Fuldkommenhed. Blant Dyrelevninger og deres Aftryk, som hist og her møde, begravede i Bierge eller opdyngede i Bakker og Heie, paadrage sig nogle især megen Opmærksomhed, fordi de baade udfylde adskillige ledige Rum iblant de levende Dyr og lære os at ikke allene Arter, men endogsaa deres heele Slægter, endnu ere os saa ubekiendte, at intet Spor til Originalerne hidtil er fundet. Næmeligen maae man slutte, at saadanne til deres Ophold vare anviste et Dyr paa de Steder, som endnu ikke ere af Samlere besøgte, thi de mange Indretninger, som Forsknet har bestemt for sine Skabningers Vedligeholdelse, tilbageholder mig fra den dristige Meening, at agte heele Familier for at være uddøde og af de Levendes Tal aldeles udslættede. Som Skabninger overensstemmende med den store Hob og nærmende sig til noget af de bekiendte levende, for-

tiener

tiener saadanne lige med disse at komme i Betragtning hos Zoologen, naar han efter Skabningernes Overensstemmelse og Afvigelse skal danne sit System, naar han skal opregne Arterne og naar han skal give Listen paa Havets og Landets forskellige Indbyggere. Det er i den Anledning at jeg har foretaget mig, at beskrive en Dyrslægt, og søgt saavidt mueligt at bestemme Grændserne for dens Arter af de Levninger, som møde os endnu bevarede fra den Tid, da de bleve indhyllede i Jordarter og omsider forladte af Havet. Nogle af disse Arter ere allerede af andre forhen under adskillige Navne bekiendtgjorte og deres Figurer endogsaa til det overflødige hosfeiede: Hos Edward Luid, som i Aaret 1699. udgav *Lithophylacii britannici Ichnographiam*, findes 2de Figurer af disse, hvoraf den eene forud er indført i *Philosophical Transactions* for Aaret 1698. og kaldes af ham *Buglossa curta strigosa*, men den anden *Trinucleus fimbriatus vulgaris*. Bromel har i sin *Mineralogia Svecana* tillagt nogle Kobber af saadanne Dyrs Deele under Navn af *Insectorum vestigia*. Udi de Engelske Transactioner for Aaret 1750 og 1753. findes baade Tegninger og enkelte Efterretninger af Mortimer, Da Costa og flere, hvorefter dette Slægt henføres til *Animalia crustacea*, og tildeels ansees nær beslegtet med den saa kaldte *Scolopendra aqvatica scutata*, eller von Linnés *Monoculus apus*, som ogsaa af nogle kaldes *Branchiopus*. Det Tessinske Museum beskriver under Navn af *Entomolithus monoculi paradoxus* den største af alle bekiendte efter et Afstryk i sort Skiver, som nu findes i Hans Højrevelige Excellences Hr. Greve Noltes Naturalsamling. Udi det Franske Akademies Handlinger for Aaret 1757. har Guettard beskrevet og afbildet nogle Afstrykke af en saadan Dyreart, dem han anseer at henføre til *Crustacea*. Linné udarbejdede iblant de Stokholmske Videnskabs Handlinger for Aaret 1759 en udfærdig Afhandling og foiede dertil nogle Figurer af en særskilt Art *Entomolithus paradoxus*. Wilkens har i en liden Afhandling som udkom 1769. været ligesaa overflødig med Figurer som kiedsommelig i sin Beskrivelse over nogle Arter af dette Dyr, og anseer dem at komme nærmest til uysommelte *Branchiopus*. Lehman har i de Petersborgske Acter anført dem under Slægten *Oniscus*, og med ham er Walck eenig, hvis Bog, kaldet *Naturgeschichte der Bersteinerungen zur Erläuterung der Knorrischen Sammlungen*, i denne senere Tid er udkommen, hvoraf jeg dog intet har seet, uden hvad i Schröters *Nachrichte*

von neuen Schriften findes anført. Klein har i sin Bog kaldet *Petrefacta Gedanensia* afbildet nogle under Navn af *Concha trilobos*, og hos Leigh i hans *Natural history of Lancashire* ere de anseete for et Stykke af en *Nautilus*; men Scheuzer og flere har vildet hense dem til *Patelliter*. Af Davila ere de anførte under *Altacoliter*, men af Born i hans *Lithophylacio* beskrevne med det Linnéiske Navn *Entomolithus paradoxus*. Et den disse Skabninger af saa mange og flere Naturkyndige have deels været med Figurer flere Gange bekendtgjorte, deels vidtløstigen beskrevne, skalle man billigen formode, at de allerede kendte vare saa tilforladeligen og noie afteguede og saa fuldstændig beskrevne, at det ikke skulde være fornødent nu igien at igien tage et saadant Arbeide. Imidlertid finder jeg ved at undersøge de paa mine Reiser samlede Afsnykke og forsteenede Tegninger, og ved at sammenligne disse med det, som hos Naturkyndige herom hidtil er kommet mig for Bine, at jeg er i Stand til ikke allene at give en noiaagtigere Beskrivelse og tilforladeligere Figurer paa de allerede kendte, men ogsaa at forege Tallet paa Arterne ved nye Billeder og Beskrivelser paa saadanne som hidindtil have været ubekendte. I denne Afhandling har jeg allene søgt saa noiaagtig som mueligt at samle Arterne til en Skragt, og at anfere de Arter beskrevne, som tydeligen kendes adskilte, dernæst at levere Tegninger af den meest besynderlige, som hidtil har undgaaet offentlig Opmærksomhed.

Alle Arterne have med hinanden følgende almindelige Overensstemmelse:

Figuren er eggerund og Overfladen buglig opsoiet.

Kroppen bestaaer af et stort breed og randet Hovedskjold, samt mange Ringe, hvoraf de sidste udgjøre Dyrrets tredie Afdeeling.

Ringgen er langsofser ved de Furrer tydeligen afdeelt, hvorved frembringes tvende tydelige Krumbøyninger.

Diæne udstaende paa Siderne af Hovedskjoldet.

Dette sees altsammen paa Dyrets Dække, som bestaaer af en dobbelt nær paa hinanden liggende Skæl, hvilken undertiden ved Steenens Sønderflaening deeler sig saaledes, at man faaer det eenes Figur i det udtrykte og den andens i det udstaaende Billede. Stelden faaer man Dinenes Figur fuldkommen at see, da den Deel ved Afbrydningen oftest bliver tilbage i Steenen, hvorudi ogsaa skulles Dyrets underste Deel, saa at intet af Kroppen, som Skildret og dens Ringe bedække, paa nogen kommer tilsyn, hvorføre jeg har forsøgt ved Hjelpemidler at udvilde disse Deele: En blod Leer, hvorudi den langhalede Art er fundet, gav mig noget Haab at naae mit Niemeed, hvilket jeg søgte først ved at vilde opløse Leerarten formedelst Vand, men uagtet den var blod nok til at skrabe og smulre, vilde dog dette Forsøg ikke lykkes; thi Veeret, som var mergelagtigt tog Ridsen, og isteden for at falde til et Meel, sprak i mange Stykker, saa at Deelen, i Veeret indvirkede, bleve mindre og dog ligemeget skjulte. Paa et andet ter Stykke Leer, som indsluttede et af disse Dyrs Levninger, søgte jeg lempeligen med en fin Kniv at opnaae mit Ønske, jeg frembragte ogsaa smaae Deele af Underkroppen, men formedelst Veerets Sprædhed og Deelenes Indvikling tabtes de ligesaa hastig som de fremkom ved at søge flere. Iblant endeel af de Arter, som indsluttes i Kalksteen, mærkede jeg een i Særdeleshed, hos hvilken Skallen eller Ringene vare noget kiesagtig og derfor modstode den hastige Virkning af Skeedevandet, som opløste Kalksteenen. Jeg anvendte paa dette Forsøg megen Tid, som Udfaldet ikke noksom belønnede; thi efterat jeg havde naaet nogle af Kroppens skjulte Deele og blev ved at søge andre, afstøste sig efterhaanden de fremkomne, hvoraf dog nogle endnu sees i et af disse Forsteeninger, som jeg herhos har den Ære at forevise Selskabet. Saadanne Deele blottes tydeligen i Kalksteenen formedelst deres mindre Oploslighed, som gjør at disse brune Deele staae frem af den graae Kalksteen, hvorudi de forhen laae aldeles indsluttede. Af disse Deele og hvad jeg ved Oplosningen faae fremkomme og efterhaanden igien tabtes, bliver det aldeles tilførladeligt, at dette Slags Dyr er forsynet med mange Been, som efter al Anseende ere smaae og flad sammentrykte, og synes at strække sig fra den første Ring til det yderste af Bagdeelen. Hr. von Born nævner noget om dette Dyrs Been, dem han beskriver paa en Forsteening fra Bøhmen, at være 12 paa hver Side og svare til de 12 tilstedeværende Ringe, samt at de bageste skulle være de længste. Men da han selv angiver sit Exemplar for at være usfuld-

men, kan han og i denne Meening have seiltaget, allerhelst Beenene aldrig ere fundne udvendig synlige paa flere, og den af ham paaberaabte Figur i Tesens Museo, hvormed han siger sit Exemplar aldeles at komme overeens, haver intet som kan derfor antages. Af alt dette er man tydeligen overbevist om, at denne Dyreslægt bør faae Sted i Insekternes Klasse: Figuren, Ringene som bedække Kroppen, Hovedskjoldet og de fremstaaende Pine (No. III.) give dem megen Liighed med Dskebiørnen eller Oniscus, men derfra synes aldeles at afsøige dens Krop, som bedækkes af Ringene og Skjoldet, thi Dskebiørnens Krop og deres stærke Been og Kløer samt de haardskallede Blade, som skulde Underdeelen, ville dog lætteligen igien kiendes i Kalksteenen endog hvor de laae adspredte, men til saadanne Deele er hos dette Dyr ikke det ringeste Tegn, da dens smaae og fine Been ved Steenens Sønderslagning aldrig blottes, ligesom de ogsaa ved ovenmeldte Oplesning ikke anderledes komme til Synne end som smaae Traade, og derfor ikke holde tilfammen saaledes, at de tydeligen kan adskilles og kiendes. Dette giver mig nogen Grund at ansee denne paa en anden Side beslægtet med *Julus ovatus*, som er et Havkræk og findes hos Gronov i hans Zoophylacio. Ved at anføre alt dette nøgter jeg derfor ikke, at den har megen Liighed med Linnés *Monoculus Polyphemus* eller den Molluskiske Krabbe og hans *Apus* eller *Branchiopus*. Enhver, som kiender noget til Naturens Skattinger, vil ikke forundre sig over at finde nogle Kræk af flere Dyreslægter samlede med andre Fremmede for at udgiøre et særskilt Slægt, og derpaa giver os dette Dyreslægt et tydelig Beviis. Jeg har forhen opregnet de Kiendemærker, som ere tilstrækkelige at stille det fra andre hidtil bekiendte Slægter; det bør altsaa herester gaae under sin egen Titel, hvortil Navnet *Trilobus*, som det hos nogle har erhholdet imedens det blev agtet for en Skæl (*concha*), synes saa passende, at det ei behøver at forandres, men blive denne Slægtes Navn for Fremtiden.

At Havet er disse Dyrs Opholdssted kan ingenlunde kaldes i Tvivl, da de findes i Biergene i et og samme Lag med Ammonshorn, Cerebrateller og adskillige flere Havets Indvaanere, som paa engang med disse fordom ere begravede. Det synes at alle have den Egenffab at kunne bøie deres forreste og bageste Deel tilfammen mod Underlivet, hvilket man ogsaa finder hos nogle Skrukkeetrobde
eller

eller *Oniscus terrestris*, og dette er uden Tvivl Aarsagen, hvorfor Trilobiterne saa meget sjelden findes i Henseende til Figuren fuldkomne og endnu sjeldnere heel udstrakte. Forskiellige Arter findes i adskillige Biergegne i Europa, af hvilke jeg vil opregne og beskrive saa mange, hvis Forskieller ere tydelige nok til at bestemme adskilte Arter, og derhos anføre de Forfattere, som jeg for nærværende Tid haver ved Haanden.

- I. Den knudrede Trilobi med 24 Rygringe, dobbelte Knuder paa Siderne af det skrublede Hovedskjolds midterste Ophøining, og kastede Dine.

Trilobus tuberculatus annulis dorsi 24. tuberculis binis utrinque in medio capitis elevato, punctis scabro; oculis fissis.

Dennes Længde er omtrent 2½ Tomme og Bredden 1½ Tomme; Hovedskildet er halorundt, kantet med en tyk opstaaende Rand, som gaaer omkring bag paa og udgier den øverste eller første Ring. Skjoldet selv er afdeelt med tvende Sidesuurer i trende rundagtig ophøiede Deele. Paa den underste af disse Ophøininger ere tvende Indskjæringer, som foraarsage paa hver Side 2de Knuder, hvoraf den forreste er den mindste. Fra den forreste Rand paa Hovedskjoldet løber paa begge Sider og midt over Dinene en ophøiet Linie ligesom en fin Søm, hvilken derfra bøier sig til Siden og løber tvært paa Skjoldet hen imod dets yderste og bageste Hjørner. Enhver af Dinene som sidde paa Skjoldets Sidesophøininger nær ved den underste Ophøining, bestaaer ligesom af 2de gabende Læber og ere fra Skjoldet selv noget udstaaende. Kroppen bag ved Hovedskjoldet aftager i Brede ned til den yderste Ende, som er stump tilrundet og bestaaer af 24 halve Rygringe, som udløbe paa Siderne med et lige Antal af saadanne Ringe, hvilke afdeeles fra Rygringene med 2de dybe Furver, og aftage i Brede ligesom Rygringene, indtil de ende sig et lidet Stykke uden for disse. Formedels de bagerste Sideringes forskiellige Indfatning omkring paa Kanten af Kroppen og deres hastige Beining, synes disse 10 bagerste Ringe at udgiøte Kroppens 3die Afdeeling, ligesom disse Sideringe ogsaa tage en anden Vej, og vende nedad mod Enden af Kroppen, saaledes at de bagerste, som skulle svare til Bagde-

lens Rygringe aldeles tabes for Diet, man seer til Slutning en buftet Rand uden for Bagdeelens Rygringes yderste Ende, paa hvilken de tvende sidste Ringe ere mindre tydelige. Skallen paa dette Dyr er kalkspatagtig almindelig brun og noget kiesblandet. Den forreste Deel er formedelst meget smaae opstaaende Punkter noget sfrubbet, men disse aftage ned efter og blive ukiendelige. Kroppens Bygning synes allene at kunde skee nedad og imod Bugen, da det lader at Ringene ere leedede paa samme Maade som saadanne Boininger paa Krebsens Hale og andre Crustacer. Ringene, hvoraf de 14 forreste tydeligen kiendes ved Kroppens Rand at ligge over hinanden, faae deres største Boining midt over Ryggen og det nærmeste af Siderne, hvorved fremkommer den Articulation hvorpaa enhver Ring i Boiningen glider, hvilke ikke sees paa den bagerste Deel af Kroppen, som derfor synes at antage en mindre Boining, den undtagen som skeer i det første Leed nærmest de foregaaende høielige Ringe.

Udi de Skrifter, som jeg har havt Leilighed at benytte mig af, findes denne Art under følgende Navne og Figurer anført:

Lyttelton's Eruca, Mortimers Dudley Fossil, Scolopendrä aqvaticæ scutatæ affine animal petrefactum, Philosophical Transactions. Nurnb. 469. pag. 598-602. Tab. I & 2.

Du Costa's Pediculus marinus major trilobos. Philosoph. Transact. Vol. 48. P. I. p. 286.

Concha trilobos Ifocratium referens, Kleinii Petrefact. Gedanens. fol. 5. 6. tab. 15. f. 3-7.

Entomolithus branchiopodis cancriformis marini. Wilckens Berstein. des Thierreichs 1769. pag. 43. fig. a. og følg.

Entomolithus paradoxus convolutus rotundatus trilobus. Knorri hist. petref. suppl. tab. IX. a. f. 6.

- - - Bornii Fossil. P. II. pag. 5.

(Absqve nomine) Edw. Luid. Lithophyl. britann. ichnograph. edit. recent. pag. 101. fig.

Stalden forekommer den heel og endnu staldnere udstrakt, Størrelsen er næsten den samme hos alle. Udi et Kalkbjerg som ligger en Mil fra Byen Dudley i Worcester-shire og kaldes the Rensnest, brødes Kalksteen baade til Kalkbranding og til at befordre nogle leevagtige Jernmalmers Smeltning, som skeer der i Nærheden, hvorved man har opdaget dennes Aftrykke og Forsteeninger i temmelig Mængde i en blød Kalksteen og i en gunstigt kalkblandet Leerart paa 20 Fods Dybde, men endnu dybere forekommer sammesteds en lysgraae haard Kalksteen, hvorudi de ogsaa ere indsluttede. De samles af Arbeidere under Navn af Locust's eller Grøshopper, fordi disse Folk søge hos dem en Lighed efter et saadant Insekt; men fordi de Engelske Samlere meget begierligen søger dem, have Arbeiderne ogsaa lært at sætte Pris paa dem som erholdes nogenledes fuldkomne. Herfra ere de efterhaanden adspredte i Europa iblant Samlere, og siden af en og anden stukne i Kopper, uden at man har vidst deres rette Hiem, og saaledes har de hos Klein faaet Sted iblant de af ham samlede Tegninger efter Forsteeninger omkring Danzig.

II. Den fladhovedede Trilobit, med 20 Ringe og et foran flad affkaar og randet Hovedskjold.

Trilobus truncatus segmentis 20, clypeo capitis linea frontali elevata truncato.

De største, som jeg af denne Art har fundet, har en Tommes Længde og $\frac{1}{2}$ Tommes Bredde, hvorved de udgiere en eggerund Figur, ifkun at de foran ere ligesom affkaarne formedelst en opheiet Lørline, som paa de mange Exemplarer jeg har høvt for sine aldrig sees at være sammenføiet med den udvendige Rand af Hovedskjoldet, hvilket her ligesom afbrødes, saa at det synes rimeligst at den øvrige yderste Rand foran synker sig i Steenen, og derfor aldrig kommer tilsynne. Midt paa Skjoldet er en langagtig Opheining, hvorfra til Siderne sees 2de korte opheiede Lørlinier, som ende sig afbrudte ved den krumme Linie, hvilken snør sig nedad og deeler Hovedskjoldets Sider. Enten ere disse Lørlinier Dyrrets Sine eller og Sinen ere ved Enderne af disse Linier afbrudte og derfor ukiendelige. Hovedskjoldets Opheining er indtrykt foran med 2de Punkter, hvorpaa følger 3de indtrykte Lørlinier, hvoraf de bageste gaae bag til bugede. Efter disse følge

20 Tværringe, som langs-efter Ryggen ere rundagtig ophsiede og ligesom afdeelte fra Siderne ved 2de langs løbende Finurer, de aftage ned ad i Brede, indtil de ende sig med en buttet Spidse, som heel omgives af Kroppens øvrige Rand. Dyrrets Skal er hvidagtig.

Entomolithus paradoxus dorso æquali. Stokholmsk. Vidensk. Handl. for Aar 1759. tab. 1. f. 1. 4.

Entomolithus expansus dorso trilobo transversim striato capite lævi tuberculis nullis. Born. Fossil II. pag. 5.

Denne har jeg beskrevet efter de mange Aftryk og Tegninger som høves i den sorte Alunskiver ved Andrarum i Skaane, hvis indeholdte Kies har farvet adskillige Aftryk, som sielden har beholdet deres hvide naturlige Skal. Det er en stor Sielendhed at finde heele og fuldkomne Aftryk og ofte findes de ikkun Stykkevis samlede. Alt dette kan undskyldte den mærkelige Feiltagelse, som i ovenanførte Tegninger ere begaaede ved at tillægge dette Dyr kiendelige i Stenen fremstaaende Følehorn, af hvilken Aarsag Fremmede have kaldet Hr. von Linnés Figur (Fig. 1.) i Tvivl, som ogsaa ved nøiere Sammenligning med Naturen findes aldeles urigtig. Fig. 4. er ingen Variation, som Hr. von Linné i sin Beskrivelse kalder den, men ikkun det midterste af Skjoldet, hvis Aftryk som oftest findes adskilt fra Siderne. Altsaa har de af ham brugte Aftrykke ikke ejet den Fuldkommenhed, som han i Beskrivelsen meener hos dem at have fundet.

III. Den langhalede Trilobit med stor Vandespidse, udstaaende Vine i en halvmaanet Figur og en lang tilspidset Hale.

Trilobus caudatus, lobo frontali magno, oculis semilunaribus prominentibus, cauda stylo acuminato elongata.

Da det ikke har lykkedes mig at træffe heele Exemplarer af denne aldeles ubekjendte Dyrart, men allene afbrudte halve Deele, lader sig det ikke heller gjøre, nøie at bestemme dens Størrelse eller Ringenes Mængde; imidlertid er den ved sin hosfæiede Figur kiendelig adskilt fra alle andre Arter i dette Slægt og formedelst sine afvigende Kiendemærker besynderlig. Dyrrets Brede ved dets forreste Bøining

ning er $1\frac{1}{2}$ Tomme, Vandespidsen naaer uden for Skildets Runding $\frac{1}{2}$ Tomme, hvorfra dens øvrige Længde er $\frac{1}{2}$ Tomme. De afbrudte Bagdeele, som bestaaer af omtrent 16 Ringe, har en Tommes Længde indtil Halen, som udgier 1 Tomme. Hovedskjoldet er omgivet med en flad kantet og skarp Rand, som foran leber ud i Figur af en flad opad krumbsiet og foran tilrundet Tunge. Skjoldet viiser adskillige Opheininger deelte ved Tverstuer. Dinene ere paa Siderne af Skjoldet meget fremstaaende, af Figur som en halv Naane, hvis udvendige krumme Side er med mange smaae opheiede Prikker i saadan Orden besat, som de altid vise sig i Insekternes Dine. Paa Hovedskjoldets Opheining ere nogle smaae Knopper kiendelige. En saadan sees ogsaa midt paa den første Ring, og saadanne findes ogsaa paa nogle af de følgende. Halen begynder med Bagdeelen hastig at aftage i Bredde, og strækker sig ud i en lang og smal spids Figur. Skallen er kalkspatagtig af merkebrunn Farve.

En Miil nær ved Colebrookdale i England er en Bakke, hvorudi denne seldne Art findes i en mergelagtig guulgraae Leerart, som lader sig saaledes adskille, at ethvert Stykke beholder noget af Dyrets dobbelte Skal, hvorved man faaer baade en indtrykt og udstaaende Figur, som aldrig erholdes saaledes, at heele Dyrets Figur bliver samlet, men Fordeelen ligger for sig i et Stykke Leer, og Bagdeelen i et andet saadant Leerstykke. Uagtet jeg havde for mig adskillige af disse Dyrs Levninger, saa var det dog ikke mueligt at kunde af dem allene have samlet alt det, som her anføres til Oplysning i Dyrets Egenskaber, om jeg ikke havde medt en af dette Dyrs Forsteeneringer i Kalksteen fundet ved Dudley, dette viser især Dyrets Figur tydeligen, og ligesaa de smaae Knopper, som baade sees paa Hovedskjoldet og paa nogle af Ringene.

Af denne usædvanlige Skabning findes paa hofsviede Plade 2de Figurer.

IV. Den breedrandede Trilobit, med 20 glatte Ringe, et glat Hovedskjold og en omkring Kroppen udbredt Rand.

Trilobus dilatatus, segmentis 20 lævibus cum clypeo capitis lævi & margine corporis dilatato.

Den største af disse som jeg har seet heel og ubeskadiget holder i Længde omtrent $4\frac{1}{2}$ Tomme og i Bredde $3\frac{1}{2}$ Tomme. Dens halvrunde Hovedskjold er glat,

i Midten noget opheiet men dog ikke meget kiendeligen. Dinees Sted er kiendelig, men viser noget afbrækket. Bagdeelen bestaaer efter al Anseende af 12 Afdeelingener eller Ringe, og Kroppen af 8 eller 9 saadanne, foruden Hovedskjoldet. Kroppens heele Figur er meget udbredet især ved Bagdeelen, hvis Rand synes i Enden noget tilbagetrykket.

Stofholm. Videnskabs Handl. 1759. tab. 1. f. 3. hvortil ved en Trykfeil svarer pag. 22. fig. 2.

Luyd. Ichnograph. tab. 22. f. 2.

Denne har jeg beskrevet efter et meget fuldstændig Exemplar i sort Kalksteen, som tilhører Hr. Kunstforvalter Spengler efter Auctionen paa sal. Statsraad Fleischers Naturalsamling, hvortil den var kommen fra Fossium Jernværk i Norge, det kan være mueligen, at denne Forsteening er funden i den nærliggende Egn ved Skeens Fiorden, hvor Kalkbjergene ere fulde af Forsteeninger, imidlertid har jeg fundet foruden nogle Ammonshorn ogsaa dette Dyrs meget tydelige Aftryk i en sort Kalksteen i Biergene paa Eger ved Vandet Egern i Norge. Formodentlig er den een og samme Art med de som findes i Bierget Hinnekulle i Vester-Gothland i Sverrig, endskient de ere meget mindre. Disses Skal er hviid med mørke krumlobende smaae Linier tæt og fint som et Spindelvær overvævet. Maaskee ogsaa den for sin Sterrelse betydelige Levning af Trilobiten i Lessins Museum kunde herhidsføres. Luids Figur har ogsaa nogen Anseende at skulle kunde blive den samme: han fandt den ved Newton Park ved Wyen Llandilowawr i Carmarthanshire i Wales og ansaae den for en Slyn-der-Art, efter hvis Figur dens Aftrykke ogsaa have nogen Liighed. Et af de Stykker som jeg ved Egeren har fundet, viser hvorledes den kan boie Siderne ind imod Kroppen, men der hvor Skallen er affødt sees Märker af en stribt Hund, ligesom paa vore sorte Snegler.

V. Den prikkede Trilobit, Kroppens Ringe radviis prikkede.

Trilobus punctatus, annulis corporis punctis per series transversim notatis.

Paa tvende meget usfuldkomne forsteenede Indtryk af dette Dyr i en blødgulagtig Kalksteen fra Böhmen finder jeg Ringene tvært over Dyrets Krop prikede, hvilke Kiendemærker ere tilstrækkelige nok til at adskille den fra alle andre. Ligeledes lærer bemeldte Indtryk, at dette Dyr har paa et og samme Sted, ja til en og samme Tid været meget ulige i Sterrelse; thi min Kalksteen indeholder en liden og en anden meget stor Bagdeel af denne Art, hvoraf enhver bestaaer af omtrent 18 Ringe.

Fleere tydelige Arter, som jeg med Visshed kunde henføre til denne Slægt ere ikke komne mig for Dine, og altsaa vil jeg heller paa dette Sted forbigaae utydelige Aftryk af Dyrelevninger, som ere anførte af andre under disse opregnede, allene fordi man ikke vidste noget andet Sted hvortil de kunde henregnes.

